

pokušnjo kranjskih vin. Ta obširna in lepa razstava je zanimala vsakega, komur je mar napredka naše dežele. Razstava se je svečana otvorila v 18. dan preteč. m. in je trajala po nekoliko še ves teden tako, da so jo teden pozneje tudi še videli učitelji, ki so v 25. dan preteč. m. prišli k zborovanju. Učitelje in šolske prijatelje je pa največ zanimal prav poučni oddelek: „Šolsko vrtnarstvo“. Drevesec, sadja in tudi ličnih obrisov šolskih vrtov je bilo iz teh-le šol: Adlešiče, Dobropolje, Šent-Kocijan, Dobrova, Šent-Martin pri Litiji, Mirna, Vodice, Kamenik, Logatec, Sora, Preska, Pirniče, Tržič, Podvelb pri Vipavi, Bistrica, Rakek, Hrušica, Gorje, Zagorje, Mengeš, Kostanjevica, Begunje, Slap, Šent-Peter na Notranjskem, Žužemberk. — V prvi vrsti so se tu odlikovali nadučitelji g. Ribnikar iz Logatca, Žirovnik iz Gorjan in Rant z Dobrove.

Književnost.

— Knjižnica „**Družbe sv. Cirila in Metoda**“. Na svetlo daje in zalaga družba. I. zvezek. Franc Jožef I., cesar avstrijski. V Ljubljani. Tisk „Národne Tiskarne“. 1888. Prvi zvezek te lepe knjižnice imenuje se tedaj: Franc Jožef I., cesar avstrijski. V spomin 40letnice Njegove vlade spisal slovenski mladini Fr. Hubad, c. kr. gimnazijski profesor. S 2 podobama (cesar in cesarica). Obsega dalje: Predgovor. Cesarjeva mladost. Franc Jožef na prestolu. Franc Jožefova vlada. Dodatek (ima „cesarsko pesem“ in „Slovensko cesarsko pesem“).

Cena zvezku po 15 kr.; vsakih 100 zvezkov pa stoji 12 gld. Naj bi ne bilo šole na Slovenskem, kjer bi se v šolski knjižnici pogrešal „Franc Jožef I., cesar avstrijski“. Učitelji in sploh rodoljubi sezite po njem!

— „**Vestnik šolske družbe s Cirila in Metoda**“ II. Izdalo in založilo vodstvo. V Ljubljani 1888. Tiskala „Katoliška Tiskarna“. Obsega: Družbe sv. Cirila in Metoda redna III. velika skupščina v Ptui dne 29. julija 1888. Imenik podružnic. (Po teh izkazih je vseh družbenikov: Pokroviteljev: 37, ustanovnikov 638, letnikov 3318, podpornikov 1668. Zglašenih pri vodstvu je vseh vkup 5896 družbenikov).

— „**Cesarska pesem**“. V spomin v 2. dan decembra 1888. I. s podobami ukrali avstrijski umetniki. Cena 80 kr. Del čistega donosa odměnja se c. kr. zavodu za vzgôjo oficirskih hčerí v Hernalsu. V 9 izdanih: slovenski, nemški, italijanski, česki, poljski, rusinski, srbski, hrvatski in rumunski. Založil F. Tempsky na Dunaji in v Pragi. Vse lepe misli cesarske pesmi so prav umetno izobražene v 10 prelepih podobah. Cena (80 kr.) je za toliko krasnih velikih podob tako nizka, da se jih vsaka šola in vsaka boljša hiša lahko kupi ali jih komu podari.

— „**Ilustrovan Národní Koledar**“ za navadno leto 1889. Za pouk in kratek čas. Uredil izdal in založil Dragotin Hribar. V Ljubljani. Natisnila „Národna Tiskarna“. Cena mu je 40 kr., po pošti 45 kr. Obsega: Popis leta 1889. Vse važneje Koledarske stvari. Dvorni koledar. Splošne določbe c. kr. pošte. Brzjavni cenik. Lestvica za kolek. Sejmi. Zabavni del: Štiridesetletnica vladanja cesarja Frana Josipa I. (s 4 podobami). Naši zaslužni možje: Dr. Janez Bleiweis vitez Trsteniški (s podobo). Fran Erjavec (s podobo). Jožef Zupan, stolni prošt Ljubljanski. Dr. Fran Preširen. — Božja pota Slovencev. Na sveti zvečer (povest). Smešnice (z raznimi podobami). Ta koledar je tedaj prav lep in primeren dar za novo leto.

— „**Žepni Koledar**“ za leto 1889. izdala je „Katoliška Tiskarna“ v Ljubljani. Cena 20 kr.

— **Jos. Stritar-jevih zbranih spisov** je užé 58 snopič na svetlem.

Učiteljska zborovanja v Ljubljani.

I.

Občni zbor društva v pomoč učiteljem, njihovim vdovam in sirotam na Kranjskem.

V napovedani dan, t. j. v 25. dan oktobra t. l. bila je ob 8. uri v mestni župljanski cerkvi pri sv. Jakobu sv. maša, ki jo je bral mil. prošt gospod dr. Ant. Jarec.

Lepo ubrano slovensko petje Šentjakobskih pevcev in pevk in učiteljev je povelečevalo to sv. opravilo, pri katerem je bilo razven učiteljev in učiteljic tudi mnogo občinstva.

Ko se je potem v redutni dvorani postavno število udov sešlo, otvoril je zborovanje „Vdovskega učiteljskega društva“ predsednik, milostni prošt dr. Jarec, s prijaznim nagovorom. Potem je poročal tajnik o društvenem stanju. Število udov je 70. Umrl v preteklem letu ni nihče, a pristopil je M. R., nadučitelj, ki je užé tudi plačal pristopnino in letnino za leto 1888. Podpiranih je bilo 12 udov in sicer: Božič iz Idrije (80), Simonič iz Radgon (80), Tavses iz Rateč (80), Zupanec iz Šmartina pri Gornjem Gradu (100), Kavšek iz Vinice (100), Šot (80), Kuhar (100), Juh (80), Šušteršič (80), Hribar (100), gld. na leto. — Učitelji, umeščeni na Kranjskem, a pristopivši v druge kronovine se štejejo za prave ude. Razlika pri podpiranju izvira od tod, ker so se pravila leta 1882. na korist vdovam premenila.

Sirot je bilo podpiranih 23, ki so: Božič 3 po 20 gld., Simonič 2 po 20 gld., Zupanec 4 po 20 gld., Kuhar 6 po 25 gld., Bernik 1 po 20 gld., Hribar 6 po 25 gld., Kuvec 1 po 20 gld. na leto.

Z letnino na dolgu je 10 učiteljev za eno leto, eni tudi za več let. Med njimi so tudi taki učitelji, ki društvo le podpirajo, ker so namreč precej ob ustanovi društva leta 1861. pristopili in nimajo nikogar, ki bi imel pravice do podpore.

Zbor sklene: Starejši udje naj se uljudno vprašajo, hočejo li ostati pri društvu; drugim mlajšim naj pa se obrok za vplačevanje dovoli; ako se dovoljenega obroka ne drže, ne hajo biti udje, sploh naj se strogo po pravilih ravna. Tajnik poroča dalje: Gospod K. G. je pristopil leta 1876. — Na pristopnini in letnini je na dolgu 56 gld. Ako pa pristopi na novo, vplača le 45 gld. Pred kratkim je poslal zopet 6 gld. Vprašanje, kaj s temi 6 gld.? Na pismeno vprašanje ni bilo odgovora. Zbor sklene: G. K. faktično ni več ud „Vdovskemu društvu“, tudi v imeniku se ne tiska več. Vplačana svota pripada društvu; a 6 gld. poslanih 28. sept. t. l. so mu na razpolaganje; ako hoče zopet pristopiti, ravnalo se bo ž njim, kakor z onim, ki na novo pristopi po § 3., 4. in 12. dr. pr. od leta 1882.

Blagajnik poroča: Račun l. 1887. so pregledali gg. Belar, Kovšca in Žumer, in našli so, da ima gotovine biti še 164 gld., a ne 134 gld., kakor se je glasilo poročilo l. l. — Premoženja je torej v obligacijah 45.150 gld. mimo lanskih 44.550 gld. ter je prirastlo za 600 gld. „nominalne“ vrednosti. V dolžnih pismih pri svojih udih, v hranilnici in v gotovini je sedaj 2081 gld. 5 kr. Premoženja vsega skupaj je 47.231 gld. mimo lanskih 45.521 gld. 26 kr. Letos je v privatnih dolžnih pismih 100 gld. več, zato so se obligacije le za 600 pomnožile, l. l. za 800 gld. — Upniki tudi obresti ne plačujejo vsi v redu.

Pridejo potem v pretres posamezne številke društvenega računa. Prihodkov je bilo 2890 gld. 51 kr., a troškov 2477 gld. Odštevi in prištevi računski ostanek in primanjkljaj, ostane v blagajnici s klepom računa 1. septembra t. l. 235 gld. 47 kr. Pregledovalci računov se volijo in so gg.: Belar, Adamič in Žumer.

Na dnevnem redu so prošnje za izredno podporo. Lucija Šot, hči pokojnega Jakoba Šota, prosi podpore v denarjih. Prošnja se priporočujevaje izročá dobrodelnemu odseku „Slovenskega učiteljskega društva“ v proslavo štiridesetletnice presvetlega vladarja. Isto tako se ukrene s prošnjo učiteljske vdove J. Jerom, s pristavkom, da se bode odbor „Vdovskega društva“ pri neugodnih okoliščinah na njo ozrl. (Dalje prih.)